

CUGETUL ZILEI

Puterea însoțită de prostie dă adesea naștere la pagubă.

EURIPIDES

**„CARTOTECA” — a doua premieră
(secția română)
a TEATRULUI DE STAT SIBIU**

Exemplu nostru — ALBANIA!

Că toate țările comuniste (acum zicem: foste comuniste) sînt sărace, înțelegem. E mai greu de înțeles, însă drumul lor spre o sărăcie și mai cumplită decît cea din epoca dictaturilor roșii. Înțelegem, iarăși, necesitatea unei perioade de tranziție, în care zguduitorile sociale sînt inevitabile pentru dărîmarea putregaiului moștenit, a structurilor anchilozate, ineficiente, interesate în profituri personale, dar nu mai înțelegem ca aceste „cutremûre” prelungite să îngroape tocmai ceea ce avem mai bun — munca, inteligența, democrația, libertatea. Corupția e protejată și patronată de putere, adesea prin legi răsucite pe gîtul celor mulți, sugrumînd idealurile pentru care în decembrie '89 s-a vărsat atîta sînge. Azi-mîine mîncarea și îmbrăcămîntea (ca să nu mai vorbim de autoturisme și... benzină) vor fi un lux. Într-o astfel de situație, cum vom cota cumpărarea ziarelor, informația! O aberație... pe burta goală?

Pentru că, iată, presa liberă, cu adevărat independentă (fără „sponsor” unicilor) va fi luxul luxului — mizeria libertății, a dreptului de a afla adevărul, de a fi informat asupra cauzelor... mizeriei!

Hîrtia de ziar s-a scumpit, în acești doi ani post revoluționari, cu 1200 la sută! N-a fost suficient: s-a anunțat o nouă scumpire — 1 kg de hîrtie va fi egal ca preț, cu peste 4 kg de piine! Record în istoria culturală a lumii. Asta, pe de-o parte. Pe de altă și prețul tiparului (după alte scumpiri) va crește cu 200 la sută! Așadar, cît ar trebui să coste un ziar? Mai pot fi plătiți (chiar cu un salariu mizerabil) ziariștii, sau trecem la agitația vizuală, la gazeta de perete a uzinei!?

Dar să nu ne mai plîngem. Avem, în acest sens, un exemplu: Albania. Și acolo presa independentă a sucombat, din aceleași cauze.

Deci, drumul nostru spre Europa trece, din Balcani, prin... Balcaniada!

Trăiască reforma și reformații, că reformatorii o duc bine, mersi!

Traian SUCIU

Lumea ca o scenă

Doamnelor și domnilor, vă invit la teatru. Vă veți regăsi, fără îndoială, printre personajele piesei „Cartoteca”. Iar dacă nu veți reuși la prima vizionare, duceți-vă acolo, pe SCENĂ și căutați-vă.

Cea de a doua premieră a Teatrului de Stat Sibiu (secția română) trebuie privită nu din rîndurile spectatorilor, ci din afara lor (poate imaginația mă duce prea departe) pentru că în această reprezentare sala de spectacol, staturile și scena formează SCENĂ. De aceea, doamnelor și domnilor, dacă nu v-ați găsit printre actorii care joacă atunci, căutați-vă printre cei care „aplaudă”.

Simbătă seara (23 noiembrie a.c.) în spectacolul „Cartoteca” de Tadeusz Rozewicz, publicul și actorii au realizat acea unitate, aceea comunicare care confirmă valoarea unui spectacol. În cazul de față, beneficiindu-se de noua arhitectură a sălii, comunicarea și chiar colaborarea dintre interpreți și spectatori s-a înfăptuit (de la sine) încă dinainte ca spectatorul să la loc pe SCENĂ.

Conceput într-o manieră „superbă trăznită”, spectacolul pare la un moment dat a fi asaltul unei armate (de nebuni — „nebuni” construiți cu linie îngroșată, prin costume grotestice și gestică exagerată) asupra unui singur om (care pare normal). Ca un prestidigitator, regizorul scoate din mincă,

la fiecare scenă, cite o surpriză.

Piesa ar putea fi luată drept comedie. Dar nu este. Este drama unui om care „vrea să fie lăsat în pace”, asaltat, agasat de lumea care trăiește în jurul lui (și poate și în el însuși).

Virgil Flonda — „eroul” — cu un joc delicat, poetic uneori, alteori apărîndu-se cu brutalitate de realitatea care îl agrează, Dana Talos — cu naturalețe și umor (profitînd la maximum de disponibilitățile costumului), Geraldina Basarab — cu feminitate, Constantin Chiriac — cu inteligență și ecouri marcate în public, toți interpreții — care au jucat cu o deosebită înțelegere a rolurilor lor, au întregit succesul TRUPEI și al regizorului Iulian Vișa, care are meritul determinant în renașterea teatrului sibian din propria cenușă (la propriu și la figurat).

Războiul dus de Iulian Vișa cu inerția și ineptia (ca să parafrazez un coleg de redacție) s-a sfîrșit și a fost cîștigat de TEATRU.

Așadar, la Teatrul de Stat din Sibiu: „Sus cortina!”
Urmează, APLAUZE!

Natalia DROC

Mărginimea Sibiului — o zonă ferită de furtunile istoriei contemporane (I)

Cunoscuți în Muntenia și Moldova sub numele de „ungureni”, locuitorii Mărginimii Sibiului sînt descriși de un istoric ca fiind „oameni de statură mijlocie, cu o fire închisă, întreprinzători, cinstiți și cu un ascuțit spirit de observație”. Ar mai trebui adăugat că ocupația de bază a marilor majorități este creșterea animalelor, în special a oilor precum și întreținerea și exploatarea pășunilor, finatelor și pădurilor. Ca orice locuitori din zonele de munte ei sînt conservatori, păstrîndu-și pînă astăzi nu doar înțelepciunile, ci și obiceiurile strămoșești. Chiar și sașii coloniizați în secolul al XII-lea le recunosc sistemul de organizare tradițional (Walachenrecht). Transhumanța îi poartă nu numai de-a lungul și de-a latul țării, ci chiar pînă în Turcia și Caucaz. În secolul al XVIII-lea, cînd asupri-

(continuare în pag. a II-a)

Marius GHEORGHIU

Concert

Amadeus în Catedrală

Feerie luminată, Catedrala Evanghelică din Sibiu a fost, pe 24 noiembrie, de la ora 18, gazda lui Mozart. Publicul a umplut toate băncile, pentru a asculta **Missa și muzică de orgă**. Concertul a fost prefațat de dl. Michael Gross — lector la Institutul Teologic Evanghelic, ce a legat destinul mozartian de cele divine.

Corul și instrumentiștii s-au aflat la o prestație ce a transformat seara într-o sărbătoare a oamenilor. Mozart, prin cascadele sale sonore a adus, între acei pereți, ceva din atmosfera de Crăciun: belșug de culori, zăpadă și căldură în suflete. Oricum, o stare de înălțare, în care Cristul de lemn aurit imbia și el la meditație: expresie plastică a acestui popor crucificat acum între Orient, Occident și nepăsare. „Prezent” era însă și acel teribil Credo al lui Petre Țuța, rostit pe patul de spital („Credeți domnule Țuța

în viitorul nației noastre? — Cred! — spun cu fanatism și sfîșiere din toți rărunchii).

Muzica de orgă preluată și reverberată de bolțile reci rămîne în tradiția orașului, cel puțin, o justificare cioraniană a asumării existenței, în continuare, în Sibiu. Lucrurile sînt cîteodată triste, dar pentru cei veniți să „înghețe” cu Amadeus, duminică seara, merită să continui a mai crede în cele sfînte: valori demult aruncate la gunoii de cinismul unui veac dizolvant.

Și încă ceva. Dacă din întâmplare, în drum spre casă, te oprești prin vreo crîsmă de mîna a doua, sau o spîlucă murdară, prost luminată, și care la ore tîrzii îi adună pe dezmoșteniții momentului, realizezi că și pentru acești Marmeladovi a fost ridicată, în noapte, **Missa**. Prost îmbrăcați și zgribuliți de ger, ei merg la cîrciumă pentru un strop de comentariu politic, de fotbal, un pahar de vin ieftin, ce face, „obligatoriu”, viața mai frumoasă, sau, pur și simplu, pentru căutarea sementului ce alungă singurătatea. Ultima, cea mai greu de suportat.

Doar Dumnezeu și muzica există pentru toți.

Lucian FILIP

Chemare

Coboriți din Nord, urcați din Sud, traversați din Est și din Vest și veniți la Vatra neamului nostru, ALBA IULIA, pentru a sărbători, în ziua de 28 noiembrie 1991, ora 10 — Sala Casei de Cultură și în cetate, împreună, aniversarea celor 73 de ani de la unirea Bucovinei cu Patria Mamă.

Vă mulțumim tuturor.

Nicolae LUPAN,
președintele Asociației Culturale
„Pro Basarabia și Bucovina”

„În TEATRUL nostru s-a produs un miracol“

CUVÎNTUL ACTORILOR

Intr-un haos general, cînd nimic nu mai are siguranță și valoare, reîntoarcerea în suflet este singura salvare. Aproape ca o rimă lăuntrică s-a conturat prima fază, care se dorea implematică pentru ce vreau să spun. Dacă oamenii sînt legați de viață prin dorințe, prin nevoi, prin promisiuni, prin speranțe, toate acestea la un loc, pentru mine, înseamnă **teatrul**. Altfel nu am pe lume mai scump, așa că cei care se vor împotrivi, în Sibiu, ca teatrul să existe la modul sublim sînt dușmanii mei personali. Nu am și nu voi avea jumătăți de măsură. Invit pe oricine să vină să vadă ce înseamnă ziua de muncă a unui actor și atunci va înțelege că fără o nebunie care nu-și găsește justificare decît în ea însăși nu se întîmplă nimic.

Dragii mei, pentru voi nu dorm nopțile pentru voi, zi de zi mă antrenez ca un atlet, de aceea vă rog nu uitați minunile se fac cu cheltuielă. În teatrul nostru s-a produs un miracol, întîndei o mină acestui sfînt moment pentru ca el să poată fi cultivat mai departe. Împotriva tuturor simpatizilor sau antipatiilor, vă rog din inimă cultivați valorile. Prețuiți acest artist hărțuit, care este Iulian Vișa și înțelegeți-i intransigența. Dacă acum guvernul ar trimite un expert în teatrul nostru ar înțelege ce înseamnă economia de piață: intransigență, muncă pe brînci, seriozitate, urmărirea aproape diabolică a planurilor propuse și mai presus de toate cînte. Cînte cu tot ce e în jur, cînte față de tine, cînte față de muncă, într-un cuvînt — responsabilitate. Dumnezeu e sus și vede. Sper ca după atîta ani de eforturi, cînd aveam senzația că orice încercare duce la zădărnicioie, sper deci, ca ceea ce atît de serios am început să fie înțeles de toată lumea la fel! Repet: nu avem ceva mai scump pe lume decît TEATRUL.

Constantin CHIRIAC

După plecarea lui Vișa, în 1983, am rămas puțin descumpaniți. Mă integrasem într-un anumit stil de teatru, rămîind pe stilul tradițional. Doar din cînd în cînd mai răsărea cîte un spectacol, dar jucînd foarte mult și în general în regia unor meseriași nu de mare respirație și se tocesc armele și mijloacele. Și atunci trebuie să-ți reîncarci bateriile. Cred că salvarea teatrului, pe ultimii centimetri, a fost făcută de Vișa. În străinătate și-a îmbogățit experiența. În Danemarca e alt stil de teatru. A venit aici și ne-a pus serios la muncă. Nu o muncă de artist, ci o muncă de fiară. Aproape că am fost șocat, dar am zis că n-ai încotro, cînd te înhami la o muncă decisivă trebuie să o duci pînă la capăt. Am început o viață spartană. În fiecare zi am făcut exerciții fizice. Corpul face parte din limbajul actorului. Teatrul înseamnă corp și energie. Aici se regăsește colaborarea extraordinară cu Vi-

„Scena este o amantă care nu te iartă dacă trișezi“

șa. Pe scenă trebuie să se înfrunte mai multe energii. Iar cînd reușești să învingi aceste energii și cu energia spectatorului se întîmplă sublimul.

Teatrul acesta a avut, de la plecarea lui Vișa, o grămadă de conducători impotenți cultural. Tudor Popescu ne-a lăsat și el un gust amar. Dezastrelor a fost după '89, cînd Cristina Ioviță a crezut că teatrul se poate conduce prin corespondență. Iulian Vișa a luat teatrul nu de la zero, ci de la minus infinit. Se trăia cald, se luau salariile, nu se muncea, a fost o atmosferă specifică „Cîntării României“, o mocirlă, o mîzgă, care a trebuit să fie asanată. Dintr-un colectiv care nu exista a făcut teatru. La români libertatea înseamnă debandadă, obrăznicie, a nu face nimic. Or, Iulian Vișa a venit cu rigoarea artistului care a trăit într-o societate civilizată, bine structurată, care nu-ți permite să te faci că faci. Și a încercat să ne imprime modul acesta de a fi. Și de unde în teatru se repetau 2—3 ore pe zi, am ajuns la repetiții de 12 și 13 ore zilnic. Corpurile răspund, vocea nu dă greș, deci instrumentul începe să

aibă armonii și nuanțe. A venit cu ideea Chang Eng. M-am speriat inițial de propunerea lui. Ne-a spus că vrea să lucrăm dezlegați ca și cum am fi legați. Am zis că așa ceva nu se poate. Mi-a spus că trebuie să se poată și s-a putut. Am început o muncă dură, atît fizică cît și psihică. Goana după bani ne-a marcat în perioada comunismului, teatrul fiind în autofinanțare, trebuia să cîștigi bani. Era mai puțin important ce faci și cum faci. Trebuia să pui în scenă o grămadă de comedioare, ca să cîștigi un ban. Te înglodai într-o psihologie a sumarului facil, deviată în comoditate. A fost greș să începem de la zero. De cîte ori o iei de la zero ești mai important ca artist. În profesia noastră nu trebuie să se cunoască experiența. Dacă se vede rutina, este o nenorocire. Pentru asta se întîmplă să renunți citeodată la viața particulară. Pentru că scena este amanta care nu te iartă dacă trișezi. Pentru noi actorii nu există cale de întoarcere ca și pentru Hristos care și-a dus crucea pînă la sfîrșit.

Virgil FLONDA

Din cărțile săptămînii

„Damian Stănoiu, „Cazul maicii Varvara“, ediție îngrijită și prefată de Ion Nistor. Colecția „Romanul popular“. Editura Porus, 172 pagini. Lei 53

Ionel Teodoreanu, „Lorelei“, Roman. Postfața și bibliografie de Nina Preda. Seria „Arcade“. Editura Minerva, 294 pagini. Lei 78

Victor Hugo, „Cea din urmă zi a unui condamnat“. Roman. Traducere de Sorin B. Rareș. Editura Doris, 106 pagini. Lei 53

Mihail Bulgakov, „Ouăle fatale, Demoniada“. Traducere de Tatiana Nicolescu, Editura Anima, 102 pagini. Lei 83

Mărginimea Sibiului

(urmăre din pag. 1)

rea imperială habsburgică se întetește, are loc o emigrație de proporții atît de alarmante încît împărăteasa Maria Tereza hotărăște înființarea regimentului I de graniță cu sediul la Orlat, ce urmează să păzească frontiera din Banat pînă la Brașov. Exodul nu a putut fi însă oprit, dovadă fiind cele peste 70 de localități muntene și moldovene ce poartă numele de „ungureni“. În tentativa de a-i deznationaliza li se acordă scutiri de taxe, iar pe lingă fiecare companie grănicerească se deschide cîte o școală germană, dar la acea dată în sate ca Săliște, Poiana și Rășinari funcționează deja școli românești. Deși suptuși la presiuni de tot felul, drepturile și proprietățile mărginenilor au fost destul de puțin atinse în timpul stăpînirii imperiale. Tenacitatea și inventivitatea folosite în acele vremuri i-au ajutat în mare măsură să treacă cu bine și prin epoca comunismului bîrăuitor în timpul căreia au avut noroc cu două lucruri. Primul este faptul că zonele submontane și montane au fost considerate sărace și nu au atras atenția bolșevicilor spre a le cooperativiza, iar al doilea fapt este că Ceaușescu a fost lichidat la timp pentru a nu pune în aplicare un plan asemănător „sistemizării Deltei“, care presupunea aratul pășunilor alpine și multe alte găselnițe distructive. Doar cîteva localități au fost parțial atinse de pacostea colhoznică (de exemplu în comuna Rășinari, doar 24 de hectare au fost cooperativizate). Problema fondului funciar deci

nu prea crează nimănui dureri de cap. Se poate spune că aproape toate cele 16 localități ale Mărginimii au avut o evoluție normală nepoluată de „orînduirea atît de multilateral dezvoltată“. Acest lucru se poate observa ușor vizitîndu-le și descoperînd că sînt de fapt nu simple sate, ci niște zone arhitectonice compacte cu care s-ar putea mîndri orice oraș, iar atributul de rural este o pură convenție.

Nu este de mirare că atunci cînd niște occidentali sosiți cu ajutoare într-o localitate de aici, cu care erau înfrățiți în cadrul operațiunii „Villages Roumain“, să tragă concluzia că de fapt satul lor de baștină ar trebui ajutat să ajungă la nivelul celui cu care s-au înfrățiți. Dacă menționăm că într-o singură localitate s-au recensat 300 000 de oi, putem să ne creăm o imagine mai exactă despre ce înseamnă oieritul în această zonă. Privit dintr-un asemenea unghi comunismul pare un fel de glumă, dacă nu chiar o binefacere, pentru că în pendularea turmelor între munte și cîmpie, se trecea peste terenurile cultivate și incolțite ale C.A.P.-urilor cărora li se plăteau despăgubiri substanțiale, spre împăcarea ambelor părți. Ar mai trebui menționat că în ciuda supraproducției prețului brînzei și al celorlalte produse specifice s-a menținut și se menține la un preț foarte ridicat. Desigur că după finalizarea improprietății, tranziția terenurilor cultivate va reinvia străvechiul conflict între agricultori și crescătorii de animale. Nu este de mirare că în această zonă s-a votat masiv pentru F.S.N. și asta nu din considerente politice.

De miercuri, 20 noiembrie a.c., pe traseul T1 circulă un troleibuz care atrage (deopotrivă) privirile pietonilor și ale conducătorilor auto. Avînd un aspect vetust, troleibuzul viu-colorat, cu inscripții și desene fistiche, reprezintă o surpriză și un semn de întrebare pentru toți cei care-l văd întiași dată pentru prima oară. Spre a lămuri acest semn de întrebare — și încă

din Sibiu este de 825 V. Un impediment este garda la sol joasă, necesitînd ca drumul pe care circulă să fie bine întreținut, fără denivelări. Sub caroserie, troleibuzul are un grup de baterii care-i asigură, în cazul întreruperii tensiunii, o autonomie de 10 km. În funcție de modul de exploatare și de „comportamentul“ acestui troleibuz vor fi introduse în circulație — după a-

un abonament pe toate traseele costă 110 lei. Abonamentele fiind subvenționate de stat. Pe de altă parte, s-a scumplit motorina, s-au scumplit cauciucurile — fabricile de profil și-au micșorat cu mult producția, din lipsă de materii prime. Piese de schimb sînt puține și scumpe...

DL, director adjunct Rada Nicolae recunoaște că în cadrul Regiei Autonome „Tur-

„AVEM AUTOVEHICOLE, DAR N-AMEM ȘOFERI“

alte cîteva — l-am contactat pe dl. ing. Nicolae Rada, directorul adjunct al Regiei Autonome „TURSIB“. Dl. Rada ne-a informat că respectivul troleibuz provine din Elveția, de la Întreprinderea de transport din Lausanne, oraș înfrățit cu Sibiu. Odată cu troleibuzul — ce are onorabila „vîrstă“ de 31 de ani! — s-au primit și piese de schimb. Troleibuzul este într-o stare excelentă dar „să vedem cît va rezista la noi, căci „Ikarus-urile“ care au intrat în circulație nu demult, deja sînt într-o stare îngrijorătoare, multe scaune sînt tăiate, vopsea (autobuzelor — n.n.) le este zgîrîată, pe jos sînt mereu coji de semințe, bilete și alte gunoaie etc., ne spunea, cu abia stăpînită indignare, dl. director adjunct al „Tursib“ R.A.

Troleibuzul adus din Lausanne a suferit unele modificări, căci funcționa la tensiunea de 600 V, pe cînd rețeaua

daptările de rigoare — și cele 4 troleibuze primite din Germania, de la Weimar, și aduse eșalonat, remorcate de basculante de 16 tone. Ultimul troleibuz a fost adus săptămîna trecută.

„Zestrea“ Sibiului va spori și cu 6 autobuze, care vor fi aduse din Leipzig. Numai că, precum remarcă dl. Rada, „Avem autobuze, dar n-avem șoferi“. Iar „Tursib“ R.A. are nevoie ca de aer de 25 de șoferi, cu gradul D. De la „Direcția muncii“, au fost repartizați mai mulți șoferi avînd permis de conducere, gradul E, însă nici unul nu a luat examenul de conducere pentru gradul D.

L-am întrebat pe dl. Rada dacă se vor mări tarifele de călătorie pe troleibuze și autobuze. Răspunsul a fost indirect: „Dacă am avea un număr de 40 000 abonați, în Sibiu, am avea și venituri bune. Am renunța la sistemul de control. După cum se știe,

sib“ lucrurile nu stau tocmai pe roze, că pe trasee se circulă cum se circulă, că sînt și șoferi recalcitrați. Dar și unii călători își fac de cap, călătoresc fără bilet, degradează autovehiculele, iar dacă nu le convine ceva fac scandal, cum a fost cazul unuia din Rășinari, care a venit la conducerea „Tursib“-ului și a scos cuțitul, cerînd socoteală că n-a circulat tramvaiul la o anumită oră.

Date fiind toate acestea, dl. Rada ne face cunoscut că de la 1 ianuarie 1992 se va trece iarăși la autotaxare. Și, conform Legii 61/29 septembrie 1991, pentru cei prinși fără bilet amenziile vor fi de 3 000 de lei.

Desigur, unde este lege, nu încape tocmeală. Toate ca toate, numai să circule la timp troleibuzele și autobuzele, să nu ne mai înghețe nasul și picioarele așteptînd prin stații. Vom trăi și vom vedea.

OVIDIU TOMULEȚIU

Știri necenzurate

Scurtă revistă a presei

■ Aprobarea noii constituții republicane prezidențiale, strădania parlamentului actual, voalează Constituția adevărată a României din 1923! și nu lămurire prin referendum forma posibil monarhică.

■ „Francezii agreează francofonia și nu cacofonia”, relatează Emil Hurezeanu — ceea ce explică semnarea tratatului franco-român în afara relațiilor oficiale protocolare, doar în calitate de observator.

■ Insuccesul președintelui țării pare total, dacă adăugăm manifestațiile ostile din fața Ambasadei române de la Paris și refuzul fostului premier francez de a purta convorbiri, cu toate demersurile și insistențele oficialităților noastre, în acest sens. Oare de ce?!

■ Centrala electro-nucleară de la Koslodui, din Bulgaria, în apropierea Dunării, urmează să fie închisă la cererea experților europeni, datorită influențelor nefaste asupra stării biologice a populației. Asta ne mai lipsea.

■ F.S.N.-ul pare vădit incomodată nu numai de disensiunile interne, ci și de conflictul care s-a accentuat între cei doi lideri ai săi. Afirmația anterioară a d-lui Secăreș, care spunea că: „este cea mai dură perioadă din existența mea” se adevărește pe deplin. Povestea cu săptămânul... gropii!

■ Cu toate astea F.S.N.-ul și-a început campania electorală, prin încercarea de suprimare a presei și menținerea actualității conducerii a televiziunii! Strategie și cinism!

■ Agenția Rompress nu se sfiește să mintă și ea! Dezmințirea domnului Eugen Ionesco, că ar fi acceptat să fie președinte de onoare al Academiei, o confirmă. Se miza poate pe senilitatea marelui dramaturg (!?)

■ Ziarul german „Süddeutsche Zeitung” arată că la conducerea țării noastre s-au instalat speculanții și oportuniștii. Criza aprovizionării, spectrul șomajului, inflația, frigul, sărăcia sînt numai câteva din consecințe.

■ Ziarul „România Liberă”, confirmă, parcă, toate astea, într-un interviu acordat de noul ministru al culturii, dl. Ludovic Spiess, care afirmă: „Sînt înspăimîntat de corupția din jurul meu”. Și asta, doar după câteva zile de la instalare!

■ Domnul general de poliție George I. Dănescu declară: „Toată lumea s-a apucat de furat, de parcă economia de piață ar însemna hoție”. Nici cu poliștii nu ne e rușine. Un asemenea lucrător, cu grad, a sursat din casa unui iordanian suma de 2,7 milioane de lei, pe care și-a însușit-o personal.

■ „România Liberă” arată că tortionarul Paul Caravia denunțat de Virgil Ierunca în cartea „Fenomenul Pitești” este numit șef adjunct la Inspectoratul financiar București. Ca să se confirme regula?

Rubrică realizată de N.L.

Procesul comunismului

Victime ale dictaturii comuniste în județul Sibiu

Avocat dr. Eugen Piso:

Președintele Organizației Liberale a jud. Sibiu;

Originar din localitatea Moșu, jud. Sibiu.

A fost arestat în 1947 și torturat cu cruzime luni de zile, în beciurile Securității din Sibiu. În stare de comă, datorită torturilor, a fost transportat în barăcile Spitalului TBC de

lingă Școala Militară și ținut sub paza severă a agenților de securitate. A decedat la câteva zile de la internare.

Responsabili pentru crimă: lt. col. Crăciun, comandantul Securității Sibiu; lt. Leprih, anchetator.

Neministi!

Documentar de Dr. Octavian Gălea

Din sărăcie în sărăcie

Îi ascult pe reprezentanții noului guvern și citesc în ziare știri și comentarii politice din care reiese că principala noastră preocupare acum trebuie să fie iarna care vine și cea de a doua aniversare a redescoperirii — teoretice — libertății noastre — după iarna mai lungă pe care a însemnat-o comunismul. Dar, de fapt, de când ne știm, știm bine că trebuie să ne preocupăm de iarnă și să ne facem pregătirile pentru acest anotimp mai „cu probleme”. Numai că, pe acele vremuri care, ori ce s-ar zice, erau mai bune, asemenea

pregătiri de iarnă erau făcute, cu inima parcă mai ușoară. Pregătirile de iarnă, de pildă pe vremea copilăriei mele, erau și ele un fel de sărbătoare, adunînd cele de trebuință, în primul rînd, pentru a sărbători Crăciunul și zilele de sărbătoare care-i urmează (cărora dictatura ne învăța să nu le mai spunem pe nume — deci, nu Nașterea Domnului, ci „sărbători de iarnă”). Și, în genere, pe atunci anticiparea iernii — prin aprovizionare, asigurarea lemnelor și a hainelor călduroase — era o așteptare a unei vieți mai încetinite, mai tihnite, în care, fără să se oprească munca cea de toate zilele, oamenii se gîndeau și la sufletul lor, fie și numai pentru a se bucura de roadele muncii de peste an.

Dar ce departe par zilele acelea! Ne despart de ele această jumătate de veac de în-

tunecare a minții și a vieții, care ne fac astăzi să nu mai înțelegem parcă ce puteau însemna preparativele și așteptarea Crăciunului și a Anului Nou, și a vacanțelor de iarnă, în general. Am îndurat o sărăcie continuă — după aceea zi feroasă de 30 decembrie 1947, cînd pentru mulți dintre noi speranța părea să fi pierit din sufletul românesc. Și, mai cu seamă în ultimii douăzeci-douăzeci și cinci de ani, sărăciea și spaima sufletească s-au însoțit, tot mai coplesitor, de o groază fizică în care, de la un an la altul, de la o iarnă la alta, trăiam lipsuri, umilințe și zădărnici eum nu ni le-am fi închipuit. Și constatăm, de la o iarnă la alta, că decăderea și nedemnitatea pot fi și mai adînci și mai degradante.

De ziua Crăciunului, acum doi ani, cînd cei tineri ne-au zguduit din somnul îndobitocirii în care ne împingea tot mai adînc comunismul și instrumentele sale, am nădăjduit că ne vom putea scutura de sărăcia materială și morală în care trăisem atîta vreme. Iată, însă, că a trecut un an și a început — la sfîrșitul anului trecut — o nouă iarnă în care am continuat să ne bălăcim — la propriu și la figurat — în noroaie și sărăcie. Și acum, cînd ni se atrage atenția — de către ziare și de către onorabili noștri miniștri (al căror rol ar fi să ne asigure condiții de viață civilizate, demne de minunata Europă în care ni se tot spune că acum-acum „intrăm”) că începe o nouă iarnă, constatăm că trăim și avem perspective să trăim într-o aceeași sărăcie.

Sau, poate, de fiind cu acele misterioase operații de pe urma cărora am învățat cuvinte noi — liberalizare, indexare, convertibilitate — într-o sărăcie mai mare...

Lucian FILIP

Dr. Gheorghe TELEA

Mario Sorin Vasilescu la Sibiu

ASOCIAȚIA CULTURALĂ „UNIVERS 21” vă invită azi, 26 noiembrie a.c., ora 17, în Sala Studio a Casei de Cultură a Sindicatelor la Conferința „OM-ZA-ZEN” (viață-libertate-realizare), iar miercuri și joi, ora 18 în sala Forumului German la stagii practice ZEN cu Yvon Beck, călugăr itinerant din conducerea ZEN INTERNATIONAL. Participă prof. MARIO SORIN VASILESCU, președintele Grupului Național Yoga — pentru restaurare umană.

«Oamenii au lucrat chiar în frig ... copiii trebuie hrăniți și îmbrăcați»

— interviu cu dl. SOLOMON DUMITRU, muncitor la „Indes” S.A., secția „Lanț cu role” Sibiu —

— Care e stare de spirit a celor de la „Indes” S.A.?

— Multora le e teamă de șomaj. Am auzit că s-ar face restructurări de personal. U-nii au plecat din motive de sănătate, dar majoritatea se gîndesc că au copii și greu se găsește alt serviciu...

— Care sînt condițiile de lucru?

— Nu tocmai lejere... Săptămîna trecută au fost probleme cu încălzirea. A fost oprită încălzirea pe platformă cîteva zile, prin reducerea agentului termic, prioritate avînd blocurile din apropierea întreprinderii. Ar trebui să se asigure mai multă căldură. De exemplu, minimum 5 atm. și o temperatură de 110 grade Celsius.

— Acum aveți căldură?

— Acum avem, dar ar fi loc pentru mai multă. În timpul cît a lipsit agentul termic, muncitorii nu au putut face baie, iar în condițiile de lucru dificile, au muncit murdari, minjiți de ulei... dar oamenii au lucrat chiar în frig, pentru a cîștiga un ban. Copiii trebuie hrăniți și îmbrăcați.

— Cîți bani cîștigi? Îți ajung?

— Bani în mină? Rămîn cu vreo 6000 De descurcat, mă descurc greu. Nu sînt înșurat, dar părinții mei sînt nevăzători. Au ei o pensie bunicică, dar la prețurile actuale nu se poate face față.

— De fapt care sînt problemele tînerilor muncitori din ziua de astăzi?

— Nu mă dau înapoi de la muncă. Mă ocup cu remedie-

rea defecțiunilor provenite de la încălzire și instalații de apă. Dacă cunoști meserie, munca nu e grea... Dar prețurile actuale sînt prea mari... Dis-

tracție? Nu ne putem permite să intrăm într-un bar. Pentru noi e un lux. Pe cînd, dincolo... (în Occident? — n.n.)

— Nu te-ai gîndit să pleci... dincolo?

— Stau aici. E vorba de părinți, dar și de încrederea că putem face ceva în țara asta, noi tinerii. Și vom face!

Constituție cu „c” de la Ceonțea!

În sfîrșit, avem constituție. Cum-necum, trăsă de păr, dar o avem. Pe acest considerent, cei mai mulți uită să-și pună întrebarea: „cum o avem?”

Opoziția (și subliniez, nu numai ungurii!) a votat în general „contra”.

Radu Ceonțea a propus să se redacteze cuvîntul „contra” cu „k” de la kilogram. Dar s-a votat „contra” cu „c” de la cer, cu „q” de la Quintus.

Un fesenist a votat „pentru!” din tot sufletu”. Era român, chiar dacă n-a vorbit românește. Altul a votat „pentru, evident”. Păi dacă era „evident” că fesenistii vor vota pentru, și ei

sînt majoritari, noi ce să mai zicem? Cui ce-i pasă de părerea noastră? Vorba-i că avem o constituție.

Propun să i se redacteze titlul cu „c” de la Ceonțea, dată fiind conjunctura în care s-a votat și spiritul profund patriotic și național de care dă dovadă!!!

Urmează referendumul. Va fi, sau nu va fi? Dar nici n-are rost să ne mai punem întrebarea. Așa a fost și cînd cu „Monarhie sau Republică”. Ei au ales, noi nu ne-am exprimat. Doar ne-a reprezentat cu cinste F.S.N.-ul, cea mai reprezentativă formațiune...

Gabriela BALAN

RESTAURANTUL „TÎRNAVA” Sibiu

(Str. 9 Mai nr 16)

Vă oferă:

— BĂUTURI ALCOOLICE și NEALCOOLICE: ■ sortiment diversificat ■ prețuri accesibile;

— UN MENU BOGAT: ■ gustări asortate ■ ciorbă de burtă ■ ciorbă de porc, țărănească ■ preparate la grătar ■ cotlet de porc ■ șnițel de porc ■ șnițel parizian ■ pui la grătar — cîrnat cabanos ■ cîrnat afumat ■ garnituri și salate asortate;

— BERE LA STICLĂ — în local și pentru acasă.

RESTAURANTUL ORGANIZEAZĂ: NUNȚI, BOTEZURI, CUNUNII, MESE FESTIVE, într-un cadru plăcut, intim și la prețuri cuprinse între 300—400 lei meniul/persoană.

RESTAURANTUL VA STA LA DISPOZIȚIE cu 90 de locuri — în două saloane și Bar de zi, între orele 8—22.

— 329 —

Direcția de Poliție a Județului Sibiu

angajează prin concurs cu respectarea prevederilor legale:

● fochiști la cazane pentru încălzire centrală, posesori de autorizații din partea I.S.C.I.R.

Relații la telefon 3 37 03.

— 328 —

S. C. „SALUBRIS” S. A.

organizează în data de 28 noiembrie 1991, la sediul unității, din str. Valea Mare nr. 6 licitații pentru preluarea în locație de gestiune a activității din următoarele parcuri:

- B.J.A.T.M.;
- Aeroport — Panificație;
- Str. Riului;
- Str. Malului;
- Str. Vasile Milea (ieșirea spre Șelimbăr);
- Piața Griviței;
- Piața Mică.

Informații suplimentare la telefon 1 32 52.

— 327 —

PROGRAM

MARTI, 26 NOIEMBRIE

10,00 Actualități. 10,20 Calendarul zilei. 10,30 La sept. Apa Gangelui. 12,40 Ora

de muzică. 13,30 Interferențe. 14,00 Actualități. 14,20 Muzica pentru părinți. 14,50 Tradiții. 15,30 Preuniversitaria. 16,00 Telescoală. 16,30 Muzica pentru toți. 17,00 Actualități. 17,05 Conviețuirii. 17,35 Drumuri în memorie. 18,05 Salut, prieteni! 19,05 Cultura în lume. 19,30 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 La ordinea zilei: Constituția. 21,00 Studioul economic. 21,25 Telecinemateca. 22,55 Cronica Parlamentului. 23,30 Meridianele dansului.

Mica publicitate

PIERDERE

● Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de „FLARO” Sibiu, pe numele Moga Elena. O declar nulă. (5356)

VÎNZĂRI-CUMPĂRĂRI

● Vînd înscriere Dacia 1300 din 1988. Sibiu, cartier Vasile Aaron, str. Muncel, bl. 5, sc. D, ap. 51, după ora 16. (M.P.)

● Vînd înscriere Dacia 1300 din iulie 1987. Telefon 7 27 93, după ora 16,30. (M.P.)

● Cumpăr valută. Vînd căciuli nutrie, cojoc (Alain Delon), jachetă, măr. 48, toate noi. Str. Oștirii 10 — Bîrsan Viorel. (5357)

INCHIRIERI

● Dețin imobil cu spațiu lucrativ, comercial, curent trifazic. Primesc oferta unui asociat deținător de utilaje. Telefon 4 33 69. (5362)

DIVERSE

● Primesc doi studenți (sau elevi) în gazdă. Vînd bicicletă de damă (U.R.S.S.). Sibiu, str. Kiev nr. 29. (5360)

● Televizoare „JAZZY”, noi, cu telecomandă, programarea stingerii, garanție, trad. manualului. Excelent raport calitate/preț, la un televizor color, ce îmbină știința japonezilor (licență Hitachi) cu minuția chinezilor. Informații și înscrieri la telefon 3 24 12. (5361)

● Transport persoane sau marfă în țară cu microbuz 8 locuri. Telefon 7 27 93, după ora 16,30. (M.P.)

DECES

Un ultim omagiu bunului nostru coleg

IOAN POPA

— 35 ani —

Dumnezeu să-l odihnească!

Colegii de serviciu Mecanica Sibiu, secția Sculărie (5363)

FLASH

● Bouthros Ghali (67 ani, vicepremier egiptean), a primit telegrame de felicitare din toată lumea, care-l elogiază modestia, devotamentul și perseverența sa, care au determinat alegerea sa în funcția de secretar general al O.N.U. (195 000 dolari, salariu anual), în locul lui Javier Perez de Cuellar (din 1 ianuarie 1982, două mandate a câte 5 ani).

● Naveta „Atlantis” a fost lansată în noaptea de duminică spre luni, după miezul nopții. La 6 ore de la lansare, cei șase astronauți au plasat pe orbită un satelit de spionaj, în valoare de 300 milioane dolari, care va putea detecta lansările de rachete de pe platforme mobile. La 4 decembrie a.c. se încheie misiunea navei „Atlantis”.

● Bugetul militar al S.U.A. de 270 miliarde dolari pe anul 1992 a fost aprobat de Congres, după aprobarea în prealabil de Camera Reprezentanților și Senat. Aprobarea definitivă urmează s-o dea președintele Bush. Bugetul nu include finanțarea unor avioane invizibile la radar (F 11 74-Stealth și bombardierul B 2-Stealth).

Rubrică de Emil PORIME

ARMISTIȚIUL 14

Osijek — După semnarea simbatică la Geneva, a celui de al 14-lea acord de încetare a focului (al 13-lea armistițiu a

Rugby, div. A

C.S.M. SUCEAVA — C.S.M. SIBIU 15—4 (0—4)

Sibienii au avut de înfruntat la Suceava mai mulți adversari. Dar cei mai periculoși s-au dovedit arbitrii partidei, care au „decimat” echipa noastră scoțind-o din mină, prin decizii date în favoarea gazdelor. După ce rugbiștii noștri iau conducerea, totul va curge în favoarea suvenirilor, mergîndu-se pînă la eliminarea lui Roșu, făcîndu-ne să jucăm în 14 oameni.

Să se fi mizat totul pe scoaterea sibienilor din cursa pentru locurile 1—4? Prea suau deosebit afirmațiile antrenorului dinamovist, care după partida cu Steaua de simbioză, aștepta cu nerăbdare rezultatul dela Suceava.

Handbal, div. B (masc.)

METALUL LUGOJ — CARPAȚI MÎRȘA 24—24

Handaliștii sibieni au făcut un joc de excepție, o partidă care le dă noi speranțe pentru atacarea unui loc pe podium. Mina harnicilor și pricepuților tehnicieni Serafim Drăgan și Victor Cornea a făcut să renască din cenușă o echipă slăbită considerabil prin plecarea unor piese de bază. La Lugoj în min. 57 era 24—22 pentru mîrșeni, tabela de mar-

caj s-a oprit (oare întimplător?), și s-ar mai fi jucat, probabil, pînă ce gazdele ar fi înscris golul victoriei. Dar, Cornea a preluat rolul „mesei” fluierînd sfîrșitul meciului.

„La fluierul final”

Au înscris: Csavar 10, Vătafu 5, Tomuția 3, Dobrotă 3, Căpitanu 1, Wagner 1, Andrași 1.

Fotbal, div. B

ȘOIMII I.P.A. SIBIU — GAZ METAN MEDIAȘ 1—1 (1—1)

Derby-ul județean a atras pe un timp „primăvăratec”, pe un stadion îmbibit de apă, cîteva mii de spectatori, care au asistat la o partidă dirză, în care medieșenii mai organizați și mai harnici în teren au plecat cu un punct mare, a-fundîndu-i pe șoimari și mai mult în zona nisipurilor mișcătoare.

Fotbal, div. A

F.C. ARGES — F.C. INTER SIBIU 1—0 (1—0)

După o pauză competițională, în care fotbalul românesc a bătut la porțile Europei, în înalta societate au fost reluate ostilitățile.

La Pitești, interişti s-au bătut singuri, într-o partidă, în care după aspectul jocului, meritau cel puțin un punct. Pentru că a venit minutul 37, cînd la o blîlbială în lanț a apărătorilor noștri, profită piteșteanul Stancu, care înscrie unicul gol al partidei. Rămîne totuși un mister, blîlbiala tușierului de pe acea parte, care a rdicat fanionul, apoi l-a lăsat jos, în urma privirilor dojenitoare ale antrenorului C. Gheorghie, fugind spre poarta lui Ritli arătînd că plasa era desfăcută.

Păcat, interişti n-au jucat rău. Dar, o meteahnă mai veche (lipsa de finalizare) i-au făcut să nu plece cu cel puțin un punct. Sper ca elevii lui Ștefan Coidum și Jan Gavrilă să-mi confirme afirmațiile, duminică în partida cu F.C. Brașov.

Marcel BALOMIR

Redactor șef: TRAIAN SUCIU